

TESTAREA NAȚIONALĂ - 2007
Proba scrisă de limba și literatura română

Varianta 99

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

Partea I (48 de puncte)

Citește cu atenție textul dat. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre cerințele de mai jos.

Școala primară mixtă a comunei Lunca-Frumoasă, cătunul Poeni. [...]

Un copilaș îl zări și dete alarma. Câinele cu blana vâlvoi*, terfelită de pulberi și noroaie, cu lanțul târâș după el, se înfățișă fioros. Și speriați fugiră grămadă în pridvorul școlii.

- Domnule, strigau, domnule, un câine, un câine turbat!

Numaidecât se ivi din târlă* un om voinic și mustăcios cu o nuia în mână.

- Ce e neorânduiala asta, copii? strigă el.

- Un câine turbat! zbierară ei iar.

- Unde?

- Uite-l colo, domnule... și copiii arătau cu mâinile întinse înspre el.

„Asta e baciul lor”, își zise Samson. Se ridică și se smeri, vârand puțin coada între picioare.

Învățătorul se uită de departe la el: era hâd* în adevăr, dar nu părea primejdios. Sta liniștit, fără nici un gând rău. Totuși, n-avea ce căuta la școală. Făcu câțiva pași, se plecă să ia o piatră, o azvârlă în el și-l huidui. [...]

Copiii se luaseră după domnul lor și, căutând pietre, se buluciră la zăbrele să-l lovească. Învățătorul îi certă.

- Un câine fugar, poate s-a rătăcit... Lăsați-l în pace. Intrați în clasă!

Copiii nu se-ndurau să se dezlipească de la uluci.

- Uite, mă, ce cap mare are...

- Vezi, e cu lanțul de gât.

- N-are ochii roșii, domnule, și nu-i curg bale, se făcu firoscos* un țânc.

- Cuțu, cuțu, na... îl strigă cineva.

Câinele mișcă a mulțumire coada înfoiată.

„Mieii ăștia, când nu zbiară, vorbesc ca baciul meu”, gândi el.

- Tata spune că e mai bine când un câine rătăcit trage la o casă.

- Lasă, lasă, aici nu e casă, e școală. Destul... intrați în clasă. Și domnul abia îi putu urni cu nuiaua în mână, ca pe o turmă, și-i vârî în târlă. [...]

(Vasile Voiculescu, **Ciobănilă** – fragment)

*firoscos - curajos (regionalism)

*târlă – loc unde se odihnesc vitele sau oile; stâna cu dependențele ei

*vâlvoi – ciufulit, zbârlit

*hâd – foarte urât, slut

A. Limba română

1. Despărte în silabe cuvintele subliniate în enunțul „...n-avea ce căuta la școală”, indicând diftongii și vocalele aflate în hiat. 4 puncte
2. Scrie câte un sinonim și un antonim al cuvântului subliniat: „Se ridică și se smeri...”. 4 puncte
3. Menționează doi termeni din familia lexicală a substantivului „piatră”. 4 puncte
4. Transcrie un pronume interogativ, precizând cazul acestuia, din enunțul: „- Ce e neorânduiala asta, copii?” 4 puncte
5. Stabilește valoarea morfologică din text a cuvintelor subliniate: „...și copiii arătau cu mâinile întinse înspre el.” 4 puncte
6. Alcătuiește un enunț în care substantivul „pași” să aibă funcția sintactică de atribut substantival genitival. 4 puncte
7. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate: „Tata spune că e mai bine când un câine rătăcit trage la o casă”. 4 puncte
8. Transcrie propoziția subordonată din secvența „Mieii ăștia, când nu zbiară, vorbesc ca baciul meu”, precizând felul acesteia. 4 puncte
9. Alcătuiește o frază în care să existe și o subordonată atributivă, introdusă prin pronumele relativ ce. 4 puncte

B. Înțelegerea textului

10. Precizează cauza faptului că „Un copilaș [...] dete alarma.” 2 puncte
11. Transcrie, din al doilea alineat, o structură care să conțină o trăsătură a lui Samson. 2 puncte
12. Numește modul de expunere folosit cel mai mult în fragment. 2 puncte
13. Transcrie, din ultima frază a textului, o comparație referitoare la copiii școlii. 2 puncte
14. Explică semnificația secvenței: „Mieii ăștia, când nu zbiară, vorbesc...”. 4 puncte

Partea a II-a (18 puncte)

Te numești Marin/ Marina, ai absolvit clasa a VIII-a și ai primit următoarea telegramă, de la verișoara ta, Ioana, elevă la Iași: *Primit aprobare concurs înot, iulie, Mangalia, aștept întâlnirea cu tine acolo. Succes examene! Ioana*

Redactează, **pe o pagină distinctă a foii de examen**, o scrisoare de 15 - 20 de rânduri, așa cum îți închipui că ar fi scris-o verișoara ta, dacă ar fi avut timp.

În scrisoare, trebuie:

- să utilizezi convențiile specifice acestui tip de compunere; **2 puncte**
- să ai un stil și un conținut adecvate relației tale cu destinatarul și situației imaginate; **6 puncte**
- să integrezi toate informațiile precizate în telegramă; **8 puncte**
- să respecti normele de exprimare, de ortografie și de punctuație. **2 puncte**

Atenție! Nu folosi alte nume decât cele indicate în cerință! Data redactării scrisorii este 18.06.2007.

Partea a III-a (24 de puncte)

Scrie o compunere în care să motivezi faptul că fragmentul citat la **Partea I** (Vasile Voiculescu, **Ciobănilă**) aparține unei **opere epice/ genului epic**.

În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea a trei caracteristici ale operei epice, identificate în fragmentul **Ciobănilă**;
- exemplificarea acestor caracteristici, pe baza textului citat;
- prezentarea, pe scurt, a subiectului (prin referire la momentele subiectului/ sau la situații semnificative din fragment);
- prezentarea unui personaj, punând în evidență semnificația comportamentului acestuia.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi **12 puncte** pentru conținut (câte 3 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **12 puncte** pentru redactare (*coerența textului* - 2 p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* – 2 p.; *ortografia* - 3 p.; *punctuația* - 3 p.; *așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea* - 2 p.).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă minimum 25 de rânduri scrise.